

Utdrag ur Hur blev det såhär?

DEL 1

Amir har ett hjärta av guld, på riktigt

Jag älskar Caspians lillebror. Ena sekunden kan han säga *vad i hela friden* och andra sekunden kan han säga *ey mannen vad gör du* utan att någon tycker att det är konstigt. Jag följde med Caspian när han hämtade honom från skolan häromdagen, det var värsta radhusen runtomkring skolan. Vi hittade honom på två sekunder. Det var cok enkelt, han var den enda svartskallen på skolan och direkt när vi kom visste personalen att vi skulle hämta honom, trots att det var första gången Caspian hämtade honom.

En gång när vi spelade UNO sa han *ni har ingen aning om vad jag har i kikaren* och Amir fattade ingenting. Amir trodde att han hade en riktig kikare. Caspian dog såklart av garv, man kunde tro att han var på stand-up. En annan gång när vi hade NO, tror att vi gick i 6an, då pratade vår lärare om att solen är i centrum. Och Amir ba *vilken centrum, här i Alby centrum eller?* Hela klassen garvade, jag garvade också ska inte ljuga, Amir garvade också. Sedan den dagen har Amir blivit kallad för Einstein. Det är lite taskigt mot honom, han har ju inte bott här lika länge som vi andra. Men när vi är ute bland folk gillar Amir sitt smeknamn, för folk som inte känner oss tror att han är den smarta i gänget. Ibland kopplar han inte ironin.

Sanningen, Amir har ett hjärta av guld, på riktigt. Jag kommer ihåg när vi var små, typ 11. Vi hade kommit ända till cupfinalen. Vi var fett hypade och ville verkligen vinna, vi var helt säkra på att vi skulle vinna. Men när vi gick genom centrum stannade Amir oss och bad oss kolla på städaren. Han hostade och nös cok mycket. Amir sa att han säkert hade feber. Nu när jag tänker efter så såg det nästan ut som att han höll på att dö. Amir ville att vi skulle stanna och hjälpa honom, jag och Caspian var direkt emot honom. Vi ville spela finalen, vi hade aldrig kommit så långt. Men när städaren förklarade att han var tvungen att jobba för att hans dotter var sjuk och behövde opereras så ändrade vi oss. Jag och Caspian var först sura, men Amir sa att livet inte bara handlar om fotboll. Han brukade säga att vi inte visste något om vad lidande är, för vi är födda i Sverige. I början försökte Caspian göra allt cok snabbt för att vi kanske skulle hinna. Men vi insåg att vi aldrig skulle hinna med tuben.

Efteråt sa vi inget till varandra, ingen av oss ville gå hem, vi satte oss på bänken utanför centrum. Det var då en av de stora grabbarna, Musti, kom fram till oss. Vi hade fått höra att vi inte skulle prata med dem, vi hälsade bara när de hälsade på oss. Om vi pratade med dem skulle de dra in oss i skiten, vi hade hört att de var duktiga på att manipulera och sånt. Men han fixade en taxi till oss. Vi kollade på varandra och visste inte vad vi skulle göra. Caspian var den första som började gå mot taxin och vi följde efter honom. Vi hade aldrig åkt taxi förut. Musti hade sagt till chauffören att vi måste hinna dit i tid. När vi började åka var vi cok glada, Caspian var gladast av oss alla, han kollade på klockan hela tiden och sa hur många minuter vi hade på oss. Amir tyckte att det kändes fel, för att pengarna säkert var smutsiga. Jag hade inte tänkt på det, inte Caspian heller. Det enda vi tänkte på var att vi ville hinna till matchen i tid. Men vi hade ju gjort en god gärning så vi tänkte att det kanske inte gör så mycket, plus minus noll.

Taxichauffören flög verkligen. Vi fick hålla i oss i handtagen där uppe. Han körde till och med på bussfilen och vi bara skrattade. Amir sa att man kunde tro att vi var i Irak och körde på vägar utan regler. Vi torskade finalen.

Jag saknar den tiden, när det värsta som kunde hända var att torska en fotbollsmatch. Ingen av oss spelar fotboll nu. Eller vi spelar fortfarande fast på skoj, ingen spelar i något fotbollslag. När jag tänker tillbaka på den dagen inser jag att Amir ser alla, han pratar inte så ofta, han är en blygis. Och nu måste Amir tagga härifrån. Jag kommer ihåg, när han fick smset och bröt ihop under lektionen. Det var första gången jag såg honom gråta, det var första gången någon av oss såg honom gråta. Vi gjorde allt vi kunde. Namninsamlingar, protester, verkligen allt man kan göra. Vad gör man när vad man än gör inte är tillräckligt? Det är fett orättvist. De skulle alltid vara vi tre. Helena brukade alltid skoja med oss och säga *alla goda ting är tre*. Hon grät också, hon var den enda läraren som grät, hela klassen grät. Jag kan inte se Amir i ögonen, jag skäms så mycket. Varför får vi stanna men inte han? Trots allt fortsätter Amir att le, han gör nog så för att vi inte ska se hur ont det gör. Han brukar säga Maktub, det betyder att allt är skrivet, allas öden, what's meant to be will be. Ingen bestämmer var den föds men man måste leva med det som om man själv valt det. Inget i skolan har varit som vanligt. Lärarna sa att vi fick prata med kuratorn och sånt men ingen kurator kommer se till att Amir får stanna. Helt seriöst, är de som bestämmer vem som får stanna och vem som inte får ens riktiga människor?

Jag fick reda på att han sökt samma program och skola som mig. Vi hade kanske gått i samma klass. Men vad spelar det för roll nu när han inte ens får stanna. Fuck this shit.

En stol mindre

Även om Helena tagit bort en stol känns Amirs stol tom. Han finns kvar på något sätt. Ibland tror jag att jag ser honom i klassrummet, i matsalen, på idrotten och till och med i bildsalen trots att han hatade bild. Han är ju också med på klassfotot som hänger på dörren. Förra veckan, när vi fick en gruppuppgift och Helena sa att vi fick välja grupper själva, skrek Caspian rakt ut: *Jag, Ryan och Amir*. Det blev tyst i några sekunder men det kändes längre. Jag tycker om att det är såhär. Det betyder att vi inte kommer glömma Amir. Det blev bara jag och Caspian i en grupp, någon var frånvarande, minns inte vem. Vi hade svårt med uppgiften trots att den var lätt.

Jag hoppade av arabiskan. Det var bara roligt när Amir var med. Han brukade alltid skälla ut mig när jag sa hummus. Han tyckte att jag svenskifierade ordet och skrattade åt att jag inte sa som man säger på arabiska, *HÅ-MÅS*, artikulerade han högt och tydligt. *Embrace your culture before white people baxar den*, älskade han att säga. Han sa det när tjejerna gjorde henna och han sa det när Khaled var envis om att alla skulle uttala hans namn rätt. Khaled sa alltid *Hur kan du säga stjärna men inte Khaled? Det är ju samma ljud i början*. Jag vet inte om han har rätt men när han sa det sådär kändes det som att han hade helt rätt. Självt bryr jag mig aldrig om sånt. Vissa säger Ryan, en del säger Ryän, andra säger Rayan och min syrra säger Råttan. Jag förstår ju ändå att alla menar mig, så jag tänker skitsamma.

Det var fett weird när vi skulle säga hejdå till Amir. Caspian viskade till mig och undrade om vi skulle fråga Amir om vi kunde ringa varandra och sånt. Men han var osäker på om det fanns Wi-Fi i Irak. Amir hörde vad Caspian sa och skrattade. Han sa att han ska till Irak, inte medeltiden. Vi alla skrattade fast vi ville gråta. Vi kollade på varandra länge. Sanningen, jag kämpade för att inte gråta. Cok pinsamt. Vi grabbar gråter aldrig och framförallt inte framför

varandra. Amir kramade om oss. Vi tre. *Jalla grabbar, således är det tid för mig att tagga*, sa Amir. Vi skrattade igen. Karin hade haft värsta genomgången om hur man använder således. Hon gav fett många exempel och påpekade varannan minut att på gymnasiet MÅSTE man kunna använda således, det tillhör det akademiska skrivandet. Efter hennes cok långa föreläsning sa Amir *Aba! Således betyder yani* och Caspian ba *Men Gud! Nu föll poletten ner, tack Amir!* Och guess what, Amir blev såklart utslängd från klassrummet. Hade vi haft Helena hade hon bara skrattat och sagt att det precis är så, Amir hade ju rätt. Han gick ut från klassrummet och skrev på ett A4 således = yani och satte upp det på dörren. Grejen är att det Amir sa hjälpte oss cok mycket. Karin gav oss massa övningar där vi skulle träna på att använda således och om man tänkte att det betydde yani då var det fett enkelt att göra uppgiften, vi fick alla rätt och hon sa *bra jobbat ni har förstått det!* Då sa Caspian att det är för att således betyder yani och då var hon inte lika glad längre.

När Amir hade åkt gick jag och Caspian igenom våra bilder och tänkte på alla våra minnen. Det är sånt tjejer brukar göra, men nu visste vi inte ens när vi skulle få se honom igen. Caspian undrade om det fanns någon nyhetsapp han kunde ladda ner för att alltid vara uppdaterad om det som händer i Irak. Även om han inte sa något förstod jag att han tänkte på att Irak alltid bombarderas och att han var orolig för Amir, jag var också det. Jag hade ingen aning, *kanske Al-Jazeera?* sa jag. Sen satt vi tysta en stund. Amir skulle höra av sig när han kom fram.

Hur många timmar tar det till Irak?

DEL 2

Asfalten

Allt är cok tydligt nu. Varför ska man ha en skottsäker väst om man inte becknar? Varför ska en bra grabb som Caspian hålla på med sånt? Okej yani han gillade att starta bråk och sånt men det var mest för att vi skulle slösa tiden på lektionerna. Plus hans morsa är cok snäll, hon låter honom göra vad han vill och finns där för honom, hon finns till och med där för mig. Om någon ska beckna då är det jag för min farsa har aldrig brytt sig om vad jag gör och morsan chillar i himlen.

Caspian ville ses så vi drog till Asfalten. Vi brukade hänga där varje dag efter skolan men nu var det ett tag sen vi var där. Idag har snorungarna värsta gräsplanen, de vet ingenting om riktig smärta. Trots att våra kroppar gick sönder slängde vi oss höger och vänster. Det viktigaste var att vinna. Såren läks men en förlust glöms aldrig.

Tro inte att jag är dum i huvudet, är det första jag säger. *Jag vet bror*, svarar Caspian. Det är en cok konstig situation när man ser sin bror som brukar vara största lallaren sådär tillbakadragen. Det är som att hans kropp skäms åt honom. Caspian sparkar lite grus med sina nya skor som glittrar. Om det inte var märkesskor och de inte var så fucking dyra hade han aldrig haft på sig dem. Han hade kallat dem för bögskor. Vi går mot bänken som ligger precis vid målet. Vi sitter inte på bänken som normala människor. Vi sätter oss på ryggstödet och lägger fötterna på bänken. Om man sitter såhär, kan fler få plats. Det blir två rader på en bänk. Alla ska äta, alla ska sitta. Det enda som saknas är pipas eller jara för den här shunon har börjat röka utan att skämmas.

Man behöver inte ha varit vän med Caspian hela livet för att märka att han inte vet hur han ska börja. *Jag ska byta gymnasium, till ditt*, säger jag. *Det räcker Ryan håll inte på*, svarar han. Vi är tysta en stund, Caspian lägger händerna i fickorna, det ser ut som att han letar efter något. *Bror, man har ingen framtid i min skola*, säger han. Caspian tar ut sin mössa ur fickan, sätter på sig den och knäpper jackan. *Varför vill du inte ha en framtid?* frågar jag. *Mitt program är lallish men ditt är seriöst det funkar inte på såna här skolor*. Han tar fram sin tändare och försöker värma sina händer med den. *Ska du inte bjuda mig på en jara?* frågar jag. Han skrattar och lägger tillbaka tändaren i fickan. Det känns lite som att jag pratar med en vägg, jag märker att Caspian gör allt för att slippa svara på mina frågor. *Om din morsa undrar varför du har en skottsäker väst i din garderob, vad ska du säga till henne?* Caspian spottar på marken och berättar att hon aldrig kommer se den för att han inte har den hemma längre. Jag ville fråga om han hade på sig den, men han skulle flippa ur då.

Vi blir tysta en stund och jag tänker på hur det blivit såhär. Vad har jag gjort för fel? *Helt ärligt, hur länge har du hållit på med det här?* frågar jag. *Med vad?* svarar han. *Mannen, varför leker du dum?* Caspian ställer sig upp och är cok irriterad. *Lyssna, den där var inte ens min. Det var en sbuno som inte visste var han skulle ha den så jag sa att jag kunde ha den hos mig en stund. Det är inte värsta grejen*. Jag tittar på honom som att hans kropp ska säga sanningen, för det som kommer ur hans min är riktig bullshit. Caspian tittar inte ens på mig längre. *Så en random sbuno kommer till dig av alla och ber dig gömma hans väst? Bror, om du ska bomba, du behöver bättre lögner*. Caspian ställer sig upp och börjar typ gå i cirklar. *Jag säger sanningen bara*, säger han.

Jag svär på allt Caspian är smartare än oss alla. Yani han brukade klara alla prov utan att plugga. På friluftsdagarna var han den enda som åkte kanot utan att ramla och han lärde sig simma först av alla. Han var också maskin på CS, men nu har vi inte spelat på fett länge. Han var till och med bra på FIFA, trots att han tydligen aldrig gillade fotboll.

Förstår du inte att du sviker din morsa när du gör såhär? Jag har till och med laddat ner Aftonbladet för att få notis ifall någon skjuter dig. Caspian sätter sig igen, fast på bänken och inte ryggstödet. *Du behöver inte vara orolig, jag är inte som de där som blir skjutna*.

Det börjar komma barn till asfalten så jag och Caspian taggar därifrån. Caspian säger att han ska dra till Vivo för att köpa grejer till sin morsa. Jag frågar honom om riktiga gangsters verkligen gör sånt. Han knuffar till mig och tar upp en jara. Han tänder den och pekar på en liten pojke. *Bakke honom, en adidasdress med fyra streck*, säger han och skrattar. *Säkert från Turkiet*, svarar jag. Caspian tappar sin jara och jag hånskrattar åt honom. *Kan du inte ens hålla en jaraabri?* Caspian svarar inte, han tar bara fram en ny och tänder den som ingenting.

Kan du säga vem som hjärntvättat dig? frågar jag. Jag vet att han blir irriterad. Men innan jag släpper taget om min bror, eller före detta bror vill jag veta exakt allt. *Ryan, du är så naiv, jag älskar dig*, svarar han. Caspian har fått gulare tänder, hur många cigg har han hunnit röka? När började han? Caspian förklarar att han har något som de andra grabbarna inte har. Jag säger ingenting för att jag vill att han ska fortsätta berätta, det här måste vara största beviset på att han blivit helt hjärntvättad. *Titta på mig och tänk på dem andra grabbarna. Vad har jag som de inte har?* frågar han mig. Varför låter det som att han läser ur ett manus? Jag försöker komma på vad han är ute efter men det är cok svårt. Yani jag kan inte läsa folks tankar. *Du är yngre än dem?* gissar jag. Även om jag inte vet exakt vilka han hänger med så ser i alla fall de som står utanför centrum äldre ut än oss eller så är det bara deras feta jackor som får dem att se äldre ut. De utnyttjar säkert honom för att han inte är myndig. Fille varnade oss för sånt hela tiden. Caspian säger ingenting.

Vi går genom de nya husen som ser ut som riktiga legohus, jag kommer aldrig vänja mig vid dem, yani om ni ska bygga nya hus gör dem åtminstone kattiga. Och på köpet finns

Brödernas mitt i allting. Man ba *Tjena har ni hamnat fel? Östermalm ligger 19 hållplatser härifrån.* Plus de har öppnat precis bredvid Ammos kolgrill. Man tror vi ska svika en amo för Brödernas pufft.

Caspian slänger sin jara tillslut och säger *Bror lysesna, jag är den enda blondinen här, blåa ögon och suediefternamn, vem ska misstänka mig? Jag är exotisk!* Aboow. Caspian låter som den där kollegan som langar kommentaren *Gud vad spännande din matlåda ser ut* och gör så man tappar matlusten, eller som den där som känner behovet av att säga *jag verkligen ÄLSKAR hummus* så fort den träffar någon från mellanöstern. (Det är i alla fall vad Wahida säger att hennes svenska kollegor på äldreboendet sagt till henne). *Så bara för att du är den enda blondinen med suedinamn ska du vara kriminell?* frågar jag. *Uff Ryan! Du kopplar inte. Det räcker. Jag är inte kriminell bre. Jag bara hjälper dem vid behov. Förresten pluggar jag och det gör inte kriminella,* svarar han mig. Han langar *vid behov* som att han jobbar på ett bemanningsföretag. *Vem är det du hjälper?* frågar jag, även fast jag vet att han inte kommer nämna någon. *Du känner inte dem,* säger han och börjar gå fortare. När Caspian är irriterad hör man det tydligt. *Om du är medveten om dina privilegier, varför utnyttjar du inte dem bättre?* hör jag mig själv säga, jag kunde inte bara hålla käften nu när vi ändå hade börjat prata om det. *Ryan, varför låter du som Wahida? har ni blivit tillsammans eller?* Jag svarar inte och börjar istället gå framför Caspian, ner för rulltrapporna, för att demonstrativt visa att jag är besviken. *På Gud den här nya skolan har gjort dig till värsta feministen. Glöm inte att måla dina naglar svarta också,* ropar Caspian och skrattar samtidigt som han joggar efter mig.

Utanför centrum står ett gäng grabbar, som vanligt. *Gå hälsa på dina fucking älsklingar,* säger jag till Caspian, kanske lite för högt. Caspian hinner inte svara innan de redan kommit fram till honom och hälsat. Alla ser ut som varandra, stinker rök och någon shuno har bara ett öga och håller i ett koppel till en hund som önskar att den hade en annan ägare. Jag undrar vems väst Caspian hade hos sig. Är det någon av dem här? Och vem har lurat honom till att tro att det här livet är safe, bara för att han är halvsuedi?